

บทความพิเศษ

Special Article

การพัฒนาาระบบบริหารงบประมาณและติดตามผลการดำเนินงานของสำนักโรคเอดส์
 วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบมุ่งเน้นผลผลิต

Development of Budgeting Management and Monitoring System of the Bureau of
 AIDS, TB and STI for Result Based

ภริตา ก่วยเกียรติกุล* วทม.(สาธารณสุขศาสตร์)

Parita Kuaikietikul* MS (Public Health)

ดุลยวัฒน์ มาป้อง** วทบ. (วิทยาการคอมพิวเตอร์)

Dulyawat Mapong** BCS (Computer Science)

กนกวรรณ มาป้อง** วทม. (วิทยาการคอมพิวเตอร์)

Kanokwan Mapong** MS(Computer Science)

* สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

*Bureau of AIDS, TB and STIs,

Department of Disease Control

** ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

** Information and Communication

กระทรวงสาธารณสุข

Technology Office, Ministry of Public Health

บทคัดย่อ

กรมควบคุมโรคมีนโยบายในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานภายในองค์กร เพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่ปี 2546 ได้มีการพัฒนาโปรแกรมบริหารงบประมาณและติดตามผลการดำเนินงานของสำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยครอบคลุมทั้งแผนงานบริการสุขภาพและแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ การดำเนินการพัฒนาโปรแกรมโดยการวิเคราะห์โครงสร้างหน่วยงาน ผู้ใช้ข้อมูลแต่ละระดับระบบงบประมาณ แผนงานและโครงการ และระบบรายงานต่าง ๆ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ ระบบโครงสร้าง แผนงาน/งาน/โครงการ ผลผลิต ตัวชี้วัด ปัจจัยการนำเข้าจากรากหญ้าเพื่อให้เกิดการประมวล เชื่อมโยง และการออกรายงานโดยเขียนเป็น Dummy Table ว่าต้องการอะไรบ้าง หลังจากนั้นผู้เขียนโปรแกรมทำการ วิเคราะห์ออกแบบระบบงานและออกแบบฐานข้อมูล พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ วางแผนทดสอบระบบ และทดสอบระบบ ผู้รับผิดชอบงานแผน งานการเงิน และผู้พัฒนาระบบทดสอบโปรแกรมโดยการนำข้อมูลเข้า นำเสนอผลการพัฒนาโปรแกรมเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง ให้ข้อเสนอแนะเป็นระยะ ผู้ดูแลระบบ และงานการเงิน ตรวจสอบความถูกต้องการออกรายงาน เชื่อมต่อกับหน่วยงาน อบรมการใช้โปรแกรม ให้ผู้เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหาร ระดับต่าง ๆ เพื่อรับทราบกรอบแนวทางการ และวิธีการใช้โปรแกรมฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องในการใช้โปรแกรมและติดตามประเมินผลของระบบการใช้งานเป็นระยะเพื่อความทันสมัยของข้อมูลอยู่เสมอ

สรุปและข้อเสนอแนะ

โปรแกรมนี้เขียนบนเว็บเบราว์เซอร์สามารถแสดงผลที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นการพัฒนานำร่องสามารถออกรายงานต่าง ๆ ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จ เนื่องจากระบบมีการพัฒนารองรับการทำงานไว้ บุคลากรทุกระดับที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล ผู้บริหารในระดับที่สูงขึ้นไปจะสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลมากยิ่งขึ้น

ควรมีการวิเคราะห์ระบบและพัฒนาระบบในการเชื่อมโยงต่อเนื่องกับระบบฯ อื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อความเป็นหนึ่งเดียวของระบบข้อมูล เช่น ระบบ GFMS และระบบงานแผนงานหรือกิจกรรมโครงการระบบอื่น ๆ ที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน และขยายในวงกว้างระดับกรมควบคุมโรคและกระทรวงสาธารณสุข

Abstract

Department of Disease control had a policy to develop and improve internal working conditions to cope with rapid changes and response to government policy by using electronic budget administration since 2003. The development of budgeting management and monitoring system had been developed for the Bureau of Aids TB and STIs. This program covered both health service plan and prevention and control program. The development process began by organization structural analysis, all stakeholders who involved in using budget system, participating in project planning, reporting systems, process, and indicators inputs from the bottom up. Dummy table of the linkage programs and reports had been developed. Subsequently, programmer analyzed and designed database, computer programs, system analysis and testing. Those who involved with planning and budgeting as well as the programmer tested the system input, reported to everyone concerned at each stage and the auditor checked and verified the report. Training also had been given for everyone concerned to update the data always.

Summary and Recommendation

This program was a web-based, it could produce up to date report, and serve wide range of staff who involved in collecting data etc. Administrator could better utilize the information. It should be developed further to link with other system e.g. GFMS and other systems at the Department and Ministry level.

ประเด็นสำคัญ

ระบบบริหารงบประมาณ

สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

Keywords

Budgeting Management and Monitoring System

Bureau of AIDS, TB and STI

บทนำ

ตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล ซึ่งมีเป้าหมายในการกระจายความรับผิดชอบในการบริหารจัดการและการสร้างระบบบริหารภาครัฐ แนวใหม่ที่มีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบ กำกับดูแล ที่ดีทำให้หน่วยงานภาครัฐจะต้องดำเนินการตามระบบบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่โดยต้องมีข้อมูลทางการเงินที่สมบูรณ์เพียงพอต่อการประเมินผลและเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงินและการวิเคราะห์ต้นทุนค่าใช้จ่าย⁽¹⁻³⁾ กรมควบคุมโรคเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีนโยบายในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานภายในองค์กร เพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาล สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งต้องดูแลงบประมาณแผนงานป้องกันและ

แก้ไขปัญหาเอดส์ ในปีงบประมาณ 2545 จำนวน 681,239 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.70 ของงบประมาณกรมควบคุมโรคทั้งหมด⁽⁴⁾ จากประสบการณ์ของผู้บริหารในการพัฒนาโปรแกรมการบริหารคลังเวชภัณฑ์ยาต้านไวรัสเอดส์ผ่านระบบสารสนเทศมาก่อน เมื่อมีการปรับโครงสร้างการทำงาน สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์(สอวพ.) เป็นหนึ่ง องค์กรที่มีการปรับโครงสร้างใหม่โดยการรวม 3 กอง ได้แก่ กองกามโรค กองโรคเอดส์ และกองวัณโรคเข้าด้วยกัน⁽⁵⁻⁹⁾ ประกอบกับหน่วยงานกระจายอยู่คนละที่ จึงได้พัฒนาโปรแกรมการบริหารงบประมาณและติดตามผล การดำเนินงานของสำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545^(10,11) ซึ่งมีการพัฒนาโปรแกรมสำหรับใช้งานภายในของสำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์